

Hírlapi szemle.

Nemzeti Ujság (16. sz. Anyagi érdekek II.) A tudós vezér a szellemi 's anyagi elsőbbség feletti vitát eszmezarvának tulajdonítván, az egyes honfiai vagyonosságát a nemzet vagyonosságától megkülönböztetendők 's külön mérleggel mérendők állítja. Ha az ipar által a pénzről minél kevesebb vállalkozók kezébe kerül, a proletariusk száma nő, 's ekkor a nemzeti vagyonnak egyenlő arányos felosztása a status-oeconomia kérdésével összeütközik, 's a felosztás a politikai viszonyokkal megbízott kar tennivalóinak körébe tartozik; ennél fogva: „a status oeconomia internationalis nemzeti vagyon gyarapításának kérdése, mindig különvált kérdésként mutatkozik, a nemzeti privat vagyon kérdésétől, az első a nemzetnek más nemzetek ellenébeni túlsúlyát, az utóbbi a lehető legnagyobb számnak legnagyobb jóllétét ábrázolja, 's e kettőt egy működés által valószínűleg akarni téveszme. E kettő között lefontosított (!?) elvek szerint a törvényhozásban választani a földadat. A szerző a nemzetvagyonról mondottakat fölidézendőknek hívé, hogy „a honfiai figyelmesekké tétessenek a működések és akarásoknak azon nemére, melynek teljességgel semmi elve, szabálya, vezériránya 's kitűzött tiszta célja nincs, hanem egyedül számos fenálló nemzetgazdálkodási teoriáknak meg nem érszertett 's rendetlen modorból kikapkodott specialitására vannak alapítva, 's alapul a francia 's angol népelet és statusvagon van téve, 's az ezen országok és honuk közötti közvetített állások kikerültenek, elhanyagoltatnak. Figyelmezteti szerző a hazafiakat, milly ingadozó lábón áll, milly zavaros eszmék folyamán ered „az egyéniben prosperitas és az internationalis tekintetben vett nemzeti vagyon fénye 's emelkedésének eszközöskébe vett. — E kettőnek, azaz: (igy értjük legalább mi) az egyéniben prosperitásnak és a nemzeti vagyon emelésének kivételére átalakulni kezdő nemzeteknél, mind azt el kell kerülni, mi más nemzeteket, melyekkel közlekedésben állunk, ellenszenvre 's politikai állása iránti féltékenységre (talán féltésre?) gerjeszhetné. (Fogadni mernénk, a szerző itt a védegyelre céloz.) Ezen elvről megfellekedni soha sem szabad, ámbár vannak körülmények, melyek változtatást igényelnek, ennek azonban a nemzetek viszons jogaira figyelve kölcsönös egyezkedések által kell meghatározatniok. Ezen tétel sz. dr. List nyomán mind elsőrendű iparüző, mind fejlődező nemzetekre nézve dönthetlen igazságnak állítja 's példákkal világosítja. Az állítás érvényesb lesz az által, mert a tilalom-rendszerrel azon lényegűek, mielőtt azonban ehhez kellene folyamodni, tanácsos Colbert és Creceira példáját követve, idegen gyárosokat a honba édesgetni. Mely tanácsát ért. főleg honunkra nézve, hol terjedelmes tér kínálkozik, igen üdvösnök tartjuk. Mielőtt végre a sz. annak taglalására: vajjon szellemi állásra kell-e építeni az anyagi jóllétet, vagy megfordítva, átmenne, kikerül az ellenpárt által tett fölöstást, miszerint e kérdés közjogi 's iparanyagivá alakul, 's következő tételt állítja föl; miután a nemzetek jelen politikai mozgalmának okát adja: „az anyagi 's szellemi mozgalom egybefoly; — egyik a másikat nemzi, tartja 's emeli. A szilárd közjogi állást pársékné; ez pedig szükségképp szilárd közjogi állást idéz. Ha a Hírlap tankönyv volna, a bevezetést ezen tételhez pontoságánál fogva nem sokálnók, de így midőn e jeles tendentiájú cikket végig és ismét végig olvastuk, a haldokló Göthelvel felkiáltánk: több, több világosságot!

Pesti Hírlap (426. sz. Örökösödési jog I.) Mi tagadás benne, hét hónapi civickelés után jól esik, ha az ember rébje jut, 's többé hullámforlatokkal nem kell küzdeni; 's tudja hol, minő földön, milly körületben áll. E helyzetben van a P. H. 's köszönet T. A. urnak, hogy valahára tájékozhatósi irányt nyitott; higye el ez igen szükséges volt. A főindézet című cikkben maga magát tartván keresztvívén, a P. H. demócrata lapnak vallja magát. Ez már jó, mert tudjuk, kivel, és mi iránt van dolgunk. T. A. ur megengedéni, hogy először egy kis bókot csináljunk. Ő a P. H. eddig föllepelt munkatársai, legfőképp nyelvészeti 's leggyakorlatibb írója, ki tollát forgatni tudja, de elveinek, ámbár a legtisztább és legőszintébb hazafiságból származottaknak hiszszük, — igen, elveinek e bókot nem tehetjük, mikép mindjárt látni fogjuk. T. A. ur röviden érinténi hogy a statusjog mindig befolyást gyakorolt a magánjogra, átmogy az örökösödési jogra, melyet köitőtre 's szabadra oszt, az első mint minden tekintetből ártalmast kárhoztatván, az utóbbit, mint játékonny hatást a nemzeti boldogságra, véd és ajánl, védi 's ajánlja pedig az ismereti köz- és magánjogi 's nemzetgazdasági elméleti nézeteknél fogva, nem figyelven legkisebbé is azon ország politikai alkotmányára, melynek számára azt cselekszi, és észre sem vévén cosmopolitico-philantropicus felkészülésében, hogy a magyar nemzetre az az alkotmányra és vele egybeforrott aristocratiára, mert csak addig lesz magyar nemzet, míg e kettő fentartatik, halált mond. T. A. ur, kiről fölteszszük, hogy hazája iránti szent vonzalomból, ennek boldogságát eszközözendő, mindenét kész lenne föláldozni, mielőtt áldozatának sikerét lehető legnagyobb valószínűséggel várhatná, de mint józanul számláló nem tenné ezt hii remény 's képzelmény szülte ábrándokért. Hogy kívánhatja tehát, hogy egy nemzet ősi institutióit, melylyek létevel egybeforrvák, koczákra tegye, nem tudja talá-
 e helyettől oltat, mi nemzetiségének kellő biztosítékot nyujt? Azon nemzet, mely kifejlése korában kész nemzeti jellemnek támaszairól hebeburgyalkodva, kétségés, talán kedve-
 ért lemondani, megszűnt nemzet lenni. Tekintsük nemzeti-
 ségünket, azt fogjuk találni, hogy föfelada a szilárdulás,
 szilárdulás pedig csak rokon elemek között képzelhető, azon
 sokféle fajt, mely a népvándorlásnak hazánkban keresztul
 történt huzamának élő emléke előbb magyaritni kell, hogy
 elmerülni, elenyészni ne legyen képes a magyar, 's ha nem-
 zetiségünk erőduzs terebélyes fáva nőtt, akkor tárjuk ki a
 kapukat, de akkor se feledjük, hogy, ha alkotmányunkban

az aristocratiái vegyületet fen akarjuk tartani, olly örökös-
 dési törvényeket kell kívánnunk, melyek a föld végtelen el-
 darabolásának és ingadozó voltának teyenek okos mérték-
 ben kiszámított korlátokat. Az 1789diki francia forradal-
 lom után a francia Code Civil igen helyén volt, de
 nem volna nagyobb anomalia mint azt p. o. Angolhon-
 ban behozni akarni. De most midőn álladalmi gazdálkodásunk
 nincs rendezve, most mind azt, ki pénzzel jó befogadni,
 csupán azért, hogy a nervus rerum gerendarum elágozzék,
 arra vezetne rövid idő múlva, hogy saját honában a szolgál-
 ságra jutott magyar elkeseredve fölkiáltna: „Adtál uram
 pénzt, de nincs köszönet benne! Nem tagadhatjuk, hogy
 aristocratiánk, esehül állnak *), de ha birtokaikat idegenek-
 nek eladhatnák, hogy az adósság hinarából kihoztassanak,
 az a pénz, melyet kaptak, ugyanazon csatornába folya,
 mellyből merítették, 's az adósságból kiszabadultnak nem
 maradna, a miből élhetne — 's fonák neveltetésnél fogva,
 semmi kereseti pályára nem léphetne, 's lenne baj, nyomor,
 inség elég, azért, hogy ollyanok, kiket e földhöz semmi
 hagyomány, semmi emlék nem esatol, a könnyelműleg elpa-
 zérlot nemzeti kincsekben kéjelegessenek, 's a magyar ön-
 honában idegen legyen. Nem, én erősen hiszem, még nem
 jutott vérvünk azon sorsra, hogy illy heroicus eszközökhöz
 kelljen nyulnunk. A teendők elsőbbségei közé tartoznak a hitel-
 intézetek, ha ezek keletkeznek, eszélyesen rendeztetnek,
 megtaláljuk azon panacaeát, mely a pusztulás kórjától megov-
 bennünk **), és ha alkotmányunkon a fattyú sarjadozások-
 kat lenyeshetjük, nem látjuk át, miért kellene azt egy toll-
 vonással kiirtani; nem látjuk át, miért kellene magunkat
 bérbe adni; nem látjuk át, miért kellene az örökösödési
 törvényeket túnyomólag demócrata alapokra építeni. Mihelyt
 minden földünk körülánul légy vagyonná alakulna, meg-
 szűnnék az aristocratiának, mint institutióknak, alapja 's
 Babelünk örökítették, 's illy hasznos erédvényműküli felá-
 dozásnak példáját, mely a jelen 's utókor gúny tárgyává
 tette, nem mutat eddig a historia; más színt öltene a kér-
 dés, hogy ha a népbőség javulna illy lépést, de mikint le-
 hessen néphálynál helyeselni nemzetiségünk veszélyezteté-
 sével, azt felgöni nem tudjuk. Kérjük tehát T. A. urat, ha-
 lassza philantropicus álmait azon korra, mikor a kérlelhet-
 len szükség kopogtatni fog, és soha se feledje, hogy ott,
 hol az aristocratiá, mint alkotmányos institutio, áll fen, az
 örökösödési törvényeknek is kell ahoz idomulni; ott pedig,
 hol egy száma nézve csekély nemzetiség léte és jövendője
 össze van szövö ezen institutióval, az örökösödési törvények
 alakításakor erről sem szabad megfellekedezni.

Siebenbürger Wochenblatt. (Die Tagespresse
 I. Napi Sajtó. Tiburez-várrómitól.) A hoszszu nevű cikkirő
 szerényen megvallja, hogy, miután a külföldi színezetű 's
 párti alkotmányos eszmék felszabadultak, a sajtókérdés bőven
 megforgattatott, mindazonáltal taglalása sok nehézségekkel
 van egybekötve. A liberális álmérvél kárhoztatja azokat, kik
 a multban élve a legközelebb lefolyt évtized káros mozgalmait
 a hírlapi sajtónak tulajdonítják, ellenben magasztalja azokat,
 kik a röpülvé haladó kifejlést a mint illik, ennek köszönik.
 A sajtó kormányzó hatalom, a népakarat szónokterme, főleg
 ott, hol a köpviseleti rendszer még nincs elégleg kibontak-
 oztva. Beszél továbbá, hogy a hajdani Pesti Hírlapnak radica-
 lismusá majd megölte a liberalismus gyöngé növényét, mi
 által szitóit majd mind elvesztette, 's e volt azon nagy veszély,
 mellytől a hazát megóvni gr. Széchenyi I. halatlan feladta
 volt, 's mi neki népszerűség elvetségésébe került. Továbbá
 a politikai véleményeknek tulajdonit nemzetek életében fö-
 befolyást, melyek által pártok alakulnak, és ezeknek vala-
 mellyikéhez ha számmá nem akar aljasulni, minden polgár-
 nak tartozni kell. Bevárjuk a többi e tárgyat illető cikket.

KÜLFÖLD.

NÉMETORSZÁG. A Baden nagyhercegségi másodkama-
 rában mult jan. hó derekán érdekes viták folytak a könyv-
 vizsgálat felett. Mathy követnek e tárgyból még mult évben
 történt indítványa nyomán a véleményadásra kinevezett vá-
 lasztmány javaslata következköben terjesztett elő: Kérés-
 sék fel a nagyherceg, miszerint 1) Lépekéket tegyen, hogy
 a szövetségi oklevél 18. szakában ígert sajtószabadság Ne-
 methonban életbe léptetessék, 's a badeni alkotmány 17.
 szaka elvégre valóságá váljék; 2) terjesztessen a jelen or-
 szágyűlésnek törvényjavaslatot elő, mely által az 1831
 dec. 25ai sajtótörvény, a kor igényeire alapuló 's netán a
 szövetségi határozatok rendelték módosításokkal együtt, mi-
 ken azonban a censura és a könyvvizsgálati ügyekben titkos
 eljárás nem foglaltatható, helyre állitassanak; 3) a addig
 is az ország ügyeit illető minden közíemény az előleges vizs-
 gálat alól mentt legyen; b. a nyomtatási tilalmak a fenálló
 törvények szerint bíróságok elé vitellessenek. A választmány
 e javaslata Itzs te in véleményezője által a jan. 13ai ülő ben
 felolvastatván első szónok Trefurt minsterpárti követ
 vala, ki is a javaslat pontjaiba belélegyezett ugyan, 's csak
 azoknak olvasott támogatásával nem tudott egyetérténi. Men-
 tetetle a kormányt, mikép t. i. az, az 1831ben a rendekkel egye-
 temben hozott sajtó törvényt nem világozzák föl felelemből

*) Ezt szokás most gyakran emlegetni, de ne feledjük, mikint ha
 meg van is adóssággal terhelve a nemesség, csak töle függ nagyobb
 takarékság és politikai befolyásának okos használata által ezen álla-
 potot mindinkább könnyebben elvis lehetővé tenni. Emeljük csak anya-
 gilag a hazát, 's emelkedén a föld bérse 's jövedelmének, a mostani,
 vagy mostaninál még sokkal nagyobb adósságtelher sem lesz alkalmas
 aggodalmakat támasztani. Es ugyan ketelkedhetni-e, hogy e kettőt
 előre ki sem számítható arányban lehet még nevelni? — S z e r k.

**) Bocsnátot kerünk szemleiről, de még ez magában nem
 óv meg beünnöket. A magyar nemességet egészen véve, csak két
 dolgot óvja meg a pusztulástól, t. i. ha megtanul engedelmesséket és
 fizesni. Ekkor lesz pénz és rend, a mi nélkül sem boldogulni, sem len-
 naradni nem lehet. Mi pedig különösen a nagybirtokú aristocratiát
 illeti, ennek jövendője a felebbi két keitelen kívül, még másban is fe-
 kszik, t. i. egészen nemzeti, és a nevelendő jövendő állásához mért ne-
 velésben és takarékságban. — S z e r k.

törölto el egyoldalulag, hanem a kúlhatalmak meg nem szünő
 sürgetéseire, miután a badeni szabad sajtó elégedet-
 lenséget terjesztett népeikben. Tagadván továbbá az 1831j
 törvény bülesletét, felszólítja a kamarát, hogy ha a censura
 megszüntetetik, hozzon az ama törvényben foglaltatott rend-
 szabályoknál észszerubbeket a sajtó visszaéléseinek megza-
 bolázásaul. A szónok okai a censura ellen következőbe von-
 hatók össze: „Támadja meg bármilly tulzásokkal a sajtó a
 kormányt, mindig úgy fog látszani, hogy igazságtalanság
 ellen küzd. Kezeltessek bármilly enyhén a censura, az ellen-
 zéki sajtó iránt mindig kedvezőbb leend a közvélemény, elő-
 ször, mert e censura már eszmében is jogsértés, másod-
 ször, mert azt egyenlően kezelni lehetetlen. Vivjanak meg
 bármilly komolyan és őszintén a kormány barátai elleneik
 tulzásaival, szavok elvesztendi súlyát azon szemléletnél fog-
 va, miszerint azok részén vannak, kik az ellenvéleményne-
 ket az előleges vizsgálattal hallgatásra kárhoztathatják; és
 ugyane körülmény menthetől fog kiütnetni minden az ellen-
 zéki eszmék védelmére célozó és a sajtón kívül eső izgalmat.
 Hogy pedig sokan vannak, kik az ellenzék reideiben nem
 állanak ugyan, de ennek rossz tanjaival megvinni nem tartják
 szükségesnek: e politikai lomhaság főoka is ismét csak a
 censura, miután őt azt hiszik, hogy a kormány általa már
 minden sajtói visszaélésnek elejét veheti, 's népszerű bará-
 tóságos elemekre szükségé sincs. Bármely szempontból me-
 gintve, a censurának csak kártékonyasága mutatkozik mind a
 nemzetre mind a kormányra nézve. Welcker megengedi,
 hogy a sajtóval visszaélések történnék; hiszen az megtör-
 ténhetik minden más joggal is; mert az embernek jót vagy
 roszt tenni egyéniszabadságában áll. Amde azért meg kell-e
 őt fosztani minden jogtól? A badeni sajtószabadság pedig
 olly visszaélések miatt töröltetett el, melyek a Franciaor-
 szágbán, Belgiumban és Anzliában előfordulókhöz képest
 csak csekélységek. Szerenesétlenség, mond szónok többek
 közt, és emberi méltóságához nem illő, valamely jogtól meg-
 fosztatni, de még sokkal méltatlanabb, gyáva rab módjára
 jogát vissza nem követelni. Halljuk ugyan, hogy majd o
 majd ama status minsteriben jobb érzelmek gerjedtek, hogy
 szabadnak akarják látni a szót, hogy a szellem szabad kifej-
 lődését akarják; 's mindig reméljük, hogy már lesz belőle
 valahára valami; de mindig vissza esnek a régi rendszerbe,
 melynek alapja a való elnyomása; 's így rossz erők által to-
 vábbi rosra vonatnak. Az előttem szólott azt mondá, hogy
 e tekintetben a kormányok 's különösen kormányunk szelle-
 met nem lehet hibáztatni; én más véleményben vagyok. (Pél-
 dák előmutatásával iparkodik a badeni censura fonákaságát
 bebizonyítani.) Dusch minister: Mindarra, mit Welcker ur
 aziment tízes beszédben előhozott, könnyen felelhetnék, ha
 én is esomó ujságokat és értekezéseket hoznék magammal a
 kamarába. Nem akarok azonban az itt már régen kimerített
 tárgyról, a censura kártékonyasága, gyengei és tökéletlensé-
 geiről újra bővebben szólni. Csak annyit mondok, uraim,
 hogy sajtónk mostani állapota tökéletesen törvény- és alkot-
 mányseru. — Ez állitást a szövetségi oklevél határozatát által
 támogatván, folytatá tovább: Még csak néhány rövid meg-
 jegyzést Welcker ur előadására. Ő azt mondá, ha történe-
 nek is visszaélések a sajtóval, az mit sem tesz, sőt jó hogy
 történnék. Ez engem azon emberre emlékeztet, ki hamis es-
 kut követvén el, így menté magát: mirevaló tehát a hamis
 eskü, ha senki nem él vele? Mire a visszaélés, ha senki nem
 gyakorolja? Egyébiránt elismeri Welcker ur, hogy nálunk
 a viszonyok még isjobbak mint máshol. Előgedünk meg egye-
 lőre a jobbakkal, míg szert a legjobbakra tehetünk. A követ
 ur azután sokat beszélt arról, mennyire képes a szabad
 sajtó, különösen a hírlapok, a nemzetet művelni. Az illy
 művelésre én mit sem adok. A hírlapok rossz, egyoldalú és
 szenvedélyes iskolamesterek. Panaszokdék tovább, hogy most
 nemely becsületes férfit gyalázní szabad a hírlapokban; ez
 többnyire azon lapokban történt, melyeket szónok különös
 partolási- és még nagyobb szabadságra méltat. Vajjon kom-
 olyan véli-e szónok, hogy a sértések, gyanúsítások és rá-
 galnak a szabad sajtó behozatalával megszünnendek? —
 Egyébiránt, bármint gondolkozunk a sajtószabadságról, én
 látam országokat, hol az fenáll, 's nem találtam őket bol-
 dogabbnak mint Baden ország, a népeket nem művelteb-
 bek és felvilágosodottabbnak mint a badeni nép. Azt sem
 tapasztaltam, hogy amaz országokban csak szikranyi valóval
 is több jött volna napvilágra. Ellenkezőleg, azáltal a körül-
 mények csak donyolultabbakká lettek, a vita csak hevesebb
 lön, és esupa szenvedélyek miatt végre nem is láttak világo-
 san. Legyen szabad beszédemet egy nagy férfiú költeményé-
 vel végeznem, mely ma talán jól alkalmazható, 's mely így
 hangzik:

O Freiheit, süß der Presse!
 Nun sind wir endlich froh;
 Die geht von Mess zu Messe
 In dulci jubilo!
 Kommt, lasst uns alles drucken
 Und walten für und für;
 Nur sollte keiner nucken,
 Der nicht so denkt wie wir.
 (Folyt kov)

NAGYBRITANNIA. A Globe felszólítja O'Connellt és a
 repeal párthoz tartozó többi alsóházi tagokat, jelenjenek
 meg a legközelebbi parlamentben, nehogy hazájoknak el-
 maradásukkal, kivált a berlők viszonyainak és az oktatási
 kérdésnek tárgyalásánál, me boesáthatlan károkat okozza-
 nak. Vannak, ugymond, gyakorlati rendszabályok, a kö-
 zeltő országgyűlésen Irland javára javaslatba jövendők,
 melyek ha keresztulvitetnek, jó a jagát nyujtandják az igaz-
 ságnak, melyre Irlandnak igényei vannak. Fordítsa tehát
 O'Connell e rendszabályok támogatására tehetségeit és be-
 folyását, hagyjon fel az ellenszegüléssel azok ellen, kik az
 izek jogait mindenkor tisztelendik, 's csak azon (whig) párt-

ban keresse hazájának elnyomóit, kikről csak annyit mondhatni, hogy kormányuk Angliára nézve kevesebb kártékony volt, mint Irlandra nézve. Fordítsa már valahára valóban elérhető célokra fáradozásait, Anglia részéről bizony számolhat a gyámolításra, melyet már egynél többször igen hasznosnak tapasztalt.

A repealegyelet jén 27ei heti ülésében O'Connell indítványára különös választmány bízott meg azon kérdés megvizsgálásával, megjelenjenek-e az ir parlamenti tagok a megnyitandó országgyűlésen?

Egy gyűlésben, mely Dublinban jan. 2. Gray tanár házában Smith O'Brien ur elnökle alatt tartott, 1782i clubb című társaság alakítása határozatott, illy czímmel pedig azért, mivel az amerikai háboru által szorongatott Anglia ez évben engedő meg Irlandnak a független kormányt, melyet azonban 1800 az unio hozatalával ismét eltörölt. A határozat így hangzik: „Mi alulírtak ezennel clubbot képezünk, melynek neve 1782ki clubb legyen. Célja az unio eltörlésének megkönnyítése, Irland függetlensége megalapításának biztosítása, és e cél elérésére, ir gyárak, ir művészet és irodalom, valamint ir nemzeti érzelmek terjesztése. A clubb alapszabályai évi lakoma és tánczvizgalm tartandóságát (mint békes igaztási eszközöket) a tagok által a gyülekezeteknél viselendő egyenruhát, 1 guinea (2 1/4 körmőzi arany) évi részvényjárnulékot, és az ügyeket viselő választmány kinevezését rendelik. Elnökül 1845re O'Connell, alelnökül Ffrench lord és Smith O'Brien választattak.

NEMETALFÖLD. A második kamara feb. 6. ismét megnyitott. Az alkotmányreformfele mozgalmak komolyan haladnak. A zászlót a kilencz követ, Thorbecke, Luzac 'stb által előterjesztett reformterv képezi. A liberalis sajtó naponta böcsát ki felszólításokat mellette benyújtandó folyamodványokra, 's jóllehet ezek a túrlelmes hollandiaknál nincsenek szokásban, mégis váratlanul terjednek. A kilencz követhoz az ország minden részéből küldetnek illy folyamodványok, 's

a nagy városokban a közrendekhez hasonló értelmében kényszerítettek elő aláírásokkal elborított kérelemlevelek, melyek aláírások élén a nemesség és dus polgárság legelőkelőbbjei állanak. Kérlemezni kell! ez a jelszó, nehogy azt mondhasák a királynak: Sire! az ország nem nyivánitá kívánságát az alaptörvény átnevezése iránt.

Egy bataviai levél szerint az indiai tengerben egy lengyel földönfutó két kis sziget (Sz. Pál és Amsterdam), fejedelmül választatván, azokat Franciaországnak ajándékozta; a szükséges francia őrség a Bourbon szigetektől szállítottat oda.

BELGIUM. A cabinet-elleni hadjárás Brüsszelben nem mutatkozik szelidebb természetűnek mint Parisban. A budget tárgyalása olly szenvedélyes vitákat szült a képviselői kamarában, hogy Osy ellenzéki fővezér egyenesen azt indítványozta, miszerint a király különös feliratban kéretnék meg moszá, miszerint a király különös feliratban kéretnék meg moszá, miszerint a király különös feliratban kéretnék meg moszá, miszerint a király különös feliratban kéretnék meg moszá.

FRANCIAORSZÁG. Febr. 1jén kelt királyi rendelettel fogva Salvandy gr. közoktatási miniszterre nevezetett. Tudva van, hogy a gróf e tisztséget pár hét előtt elfogadni nem akarta, hogy tehát most elfogadta, jele a miniszterium állása szilárdultságának.

A követkamarában febr. 1-3án a vasutrendőrségi törvényjavaslat tárgyalatott 's a választmány módosításaival elfogadtatott.

SPANYOLORSZÁG. A J. d. Debatsnak azt írják Madridból, hogy a progressista párt főbb férfainak, kik 1843ban a moderadokkal Espartero megbuktatására közreműködtek, engesztelő ajánlatokat tett a kormány. Serrano tábornagy, ki Espartero alatt hadminiszter, később a barcelonai központi junta főnöke, és az ország kormányának egyetlen képviselője, a regensz rendeletre által e hivatalától megfosztotta, megvonultatott élt év óta egy faluban. Most Narvaez Madridba hívta őt, a hadsereg újjászervezésénél segítségül. Számos progressista tiszt viszanerendi hivatalát. Hasonlag Lopez

néhai miniszter is, nem különben a Parisban tartozkodó Cortina és Pascual Madoz urak Madridba hivatalnak. A ministerium gondosan munkálkodik a választási törvény és a 36-40 tagból állandó tanács szerkezetének kidolgozásán. Milans, Prim segédítstje, szinte új alkalmazást nyert a hadseregben. Ugy látszik, Narvaez eddigi vaspolitikájával egészen ellenkezőt kezd követni.

Egyesületi közlés.
Pesti cukorgyár-egyesület. Figyelmeztetjük a t. cz. részvényeket, hogy egész vagy fel üzlet-részvényeik harmadik 25 pctes részletfizetésére iránt, az egyleti alapszabályok értelmében. f. évi april 15 napjáig foganatosan rendelkezzenek. — A befizetéseket ezutánra is Jalicz Ferencz A. ur (Királyutca 1369 sz.) fogadja el. Pesten febr. Skán 1844. — Vereby József m. k. egyt. titkok.

Pesti cukorgyár-egyesület. (Közgyűlés) A pesti cukorgyár egyesület f. évi martius 16ik napján del-előtti 11 órakor a gyáregyletben, m. gróf Batthyány Lajos ur elnökle alatt rendkívüli közgyűlést tartaud, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívattak. Az egyesület alapszabályilag meghatározott tökeje már ala levén irva, — egyetemes tanácskozás förtárgyal azon kérdés tuzetik ki: vajjon a több oldalról jelentkező 's remelhető részvet következtében, nyitassék-e a forgalmi töke új részvények kibocsátása által? 's ezeknek száma mennyiben állapitassék meg? Vereby József m. k. egyt. titkok.

A budai országház-teremen f. e. tartott részvényes tánczmulatságnál bejött felesleges jövedelméből 62 pöfrtot méltóztatott az illető választmány nagylelkűen a helybeli fegyverháza ajándékozni, mi is ezennel nyilvános közszönetkép meghálaltatik. Budán, februar 8án 1845. — A városkapitányi hivatala által.

Gr. Dessewffy Emil vezérlete melott szerkeszti Szenyey József. (Szerkesztőségül szállás uritca Horváthház 450 sz. a. 1. em)

HIVATALOS TUDÓSÍTÁSOK.

(456) **Árverési hirdetmény.** (2, 3) (316)
A tokaji kir. uradalomhoz tartozó némelly haszonvételek iránti szerződés ideje 1845dik évi october végével kitélvén, azok a magyar kir. kincstár kegyes jóváhagyásából Tarczalon u. y. yazonon év april 28kán tartandó nyilvános árverés után a legelőkelőbbnek, bántépész felzetése, és elegendő batorságosítás bemutatása mellett haszonbérbe fognak adani, jelesen három évre, u. m.:

- 1) Tokaj mezővárosában, valamint Rakomáz és Timár helységekben gyakorlandó halászati jog.
- 2) A tokaji mészárszékek.
- 3) A kis tokaji uradalmi száraz malom.
- 4) A tarzali „Fekete Sas” című vendégfogadó.
- 5) Az ottani Csukaház nevezetű kocsma.
- 6) Az ottani 4 uradalmi bolt.
- 7) A Timár helységi két uradalmi száraz malom, továbbá 6 évre:
- 8) 119 hold tarzali majorsági föld.
- 9) 210 1/4 hold tiszaladányi kukoricásnak használni szokott majorsági föld.
- 10) 212 második osztályu és 586 1/4 hold 3dik osztályu majorsági kaszálók; végre egy évre:
- 11) 3/4 hold majorsági rakomázi kert.
- 12) 216 hold majorsági rakomázi dohány-tenyésztésre használó föld.
- 13) Ugyanottani 61 hold kender-föld.
- 14) 324 hold majorsági őszi és tavaszi vetésre használó föld.
- 15) 397 1/2 hold majorsági rétek.
- 16) 37 1/2 hold Timár helységi majorsági föld; — végre
- 17) 548 3/4 hold ugyanottani kaszálók.

Az árverési és szerződésbeli feltételek a diósgyőri kormányzó ugy a tarzali tisztartói iradában előre is megolvashatók. Költ Diósgyőron, december 27kén 1844.

(464) **Váltótörvényszéki idezés.** (3, 3)
Szabó Gusztáv, kinek tartózkodási helye nem tudatik, az ellene Pollák Márk által 20847. p. ft iránt indított váltó per tárgyalására f. é. martus Skán reggeli 9 órakor a vtszék előtt jelenjen meg. Az esetre pedig, ha meg nem jelenne 's ügyvédet sem rendelne, védelmére Blahunka Ferencz ügyvéd, gondnoknak ezennel kinevezetlik. Költ Pesten az e. b. vtszék 1845 évi januar 27. tartott üléséből.

(282) **Kötelezvény-kitáblztatás.** (2, 3)
46726. Nógrád vármegye Gyürky Pál folyamodása következtében egy Darvas Pál által 1840dik évi december 16kán 4000 forintól Török József özvegye Harczy Anna részére kiadott 's a mondott folyamodó által jótállással aláirt, és ellene betáblázott, később végrehajtás után az adós által letisztázott, de kitáblztatáselött elveszett kötelezvény kitáblztatására kitüzött 1844. novemb. 23dik napjától számítandó egy évi 's egy napi határidő országzerzte kihirdettni kérvén, ennelfogvást ezen határnap körszerzte közhírré tétetik. Költ Karácson hó 23dikén 1844.

(317) **Illies György elleni csödpér.** (3, 3)
Htnap febr. 17. 18. és 19ke 1845.
1337. Torontál vármegye jelentése szerint, Nagy-Beeskerek mezővárosa tanácsa ottani lakos Illies György ellen csödületet határozván, az illető hit-levélek megjelensére f. évi februar 17. 18. és 19két határnapul tüzte ki, ideigleni tömeggondnokká Joannovicz Tivadar tanácsnokot, perügyelővé pedig Szmederovacz Zsigmond ügyészt nevezvén. Mi is ezennel kihirdettedik. Költ Boldogasszony hó 14. 1845.

(308) **Kis László elleni csödpér.** (3, 3)
Határnap februar 25dike 1845.
745. Bihar vármegye törvény-zéke jelentése szerint felső-ábrányi lakos Kis László hitelezőinek csödületére 1843dik évi februar 25dike tüzetvén ki határnapul; ugyanez olly hozzáadással kihirdettedik: hogy ideigleni tömeggondnokká felső-ábrányi jegyző Barty György, perügyelőnek pedig Tornay Ágoston tiszti ügyvéd nevezettedik. Költ Boldogasszony hó 7dikén 1845.

(472) **Emich Gusztáv** (1)
magyar és külföldi könyvkereskedéséből uri- és kigyóutoza szegletén, a' es. k. postahivatal' átellenében.
Sajtó alatt van, 's februarius 20-kán megjelenend:
Keresztény hit's egyházi történet kifejlése.
Irta Körmőczy Imre,
m. kir. egyetemi tanító.
Pompás kiadás. Csinosan fűzve 1 ft ezüst pénzben.

(469) **Hirdetés.** (2, 3)
A N. várad kir. kamarai uradalom részéről, folyó évi martius 31kén tartandó nyilvános árverés után következő haszonvételek, uymint: 1) Várad-Várallya városában, a' Pecezn innen gyakorolható szabad korcsmáltatási jog; 2) a' köscher bormérés; 3) a' scifőzés és sernérés joga; 4) ugyanott a' laporti lisztelő malom, 's 5) a' mészárszék, mészáros lakhelytel egyetemben; 6) a' varban levő kam uradalmi pincze, e' folyó évi november hó 15 napjától kezdve. három egymásután következő évekre a' többet igérőknek haszonbérbe fognak adani. Bérleti szándékozók az első bérleti tárgyra nézve 140 ft. — a' 2ra 12 ft. — a' 3ra 80 ft. — a' 4re 180 ft. — az 5re 100 ft. — a' 6ra pedig 12 ft pengő pénzbeli folyamotu bántépézzel ellátva a' fent kitett nap delelőtti óráin Várad-Velenczén a' kir. kincstári kormányzó ügyvédi hivatal iródjájában tartandó nyilvános árverésre ezennel meghívattak; hol a' szerződési feltételek előre is megtekinthetők. Budán, januar 29dikén 1845.

(311) **Passy Antonia elleni csödpér.** (2, 3)
Határnap februar 24dike 1845.
1326. Pest városa tanácsának jelentése szerint Passy Antonia hitelezői csödületének határnapja 1845dik évi februar 24dikére tüzetvén ki, és tömeggondnokká Schuller Károly, perügyelővé pedig Miske György hités ügyvéd nevezettedik; ugyanez kihirdettedik. Költ Boldogasszony hó 14dikén 1845.

(311) **Trebics Farkas elleni csödpér.** (3, 3)
Határnap februar 24dike 1845.
785. Pest város tanácsa jelentése következtében kihirdettedik: Lozy Trebics Farkas hitelezőinek összcjövetőre 1845dik évi februar 24dik napja tüzetett ki határidőül, és tömeggondnokká Wrochowsky Sándor, pergondviselővé pedig Elischer Boldizsár hités ügyvédek nevezettedik. Költ Boldogasszony hó 7dikén 1845.

(214) **Kötelezvény-megemmisítés.** (3, 3)
42116. Nyitra vármegye Prileszki Prileszky Ferencz kir. tanácsos, mint gróf Majláth János csödpériben kiküldött végrehajtott bíró, folyamodása következtében az ide 's mellékelt jegyzékben foglalt 's a' mondott gróftól szenvedőleg illető kifizetett kötelezvények megemmisítését országzerzte kihirdettni kérvén; ennelfogvást a' felhívott jegyzékben foglalt kötelezvények megemmisítése közhírré tétetik. Költ Sz. András hó 19dikén 1844.

J E G Y Z É K E
42116. azon kötelezvényeknek, mellyek dunáninneni kerül tábla előtt lefolyt, és befizetett méit. Székelyhely gr. Majláth János ur csödületü pörében beavattattak, és ki is fizetődek, azonban a' hitelezők állításához, mint időközben elvesztve, és ennél eredetben többé által nem adhatók, országzerzte megemmisitetni és kitáblztatni kérettedik.

Hitelezők nevei.	Kötelezvény keltje ideje.	Követelt töke mennyisége.	Nyitra vármegye előtt történt betáblázás adataja.		Észrevételek.
			év hó nap	ft kr.	
Szirmay Anna szül. Erdődy grófnő	1816 febr. 11	12000	1819 jan.	14	A' k Fiscusnak megíteltetett.
Lukács Miklós	1791 mart. 23	100	—	2	Beterjesztett hiteles tanulevek szerint tolvajok által eloroztattak.
Ugyanaz	1804 apr. 31	100	—	—	Jelen 7 rendb. kötelez. néhai Vagyon Ignácra, mint fizetőre, átruháztattak, ki is magát azokkal a' csödület perbe avatta, későbbben pedig annak holta után maradt öz. Csont. A. háramoltak
Meg az	1809 jan. 31	10000	—	—	
Jezericzky Lajos és Károly	1809 —	100	—	—	
Nedeczky János	1809 —	800	—	—	
Mérey Ignác	1810 apr. 7	1000	—	—	
Bajaki Teréz született Gratzler	1810 sept. 1	300	—	—	
Lukácsy Miklós	1813 dec. 31	40	—	—	
Dvontz Julis	1814 nov. 1	169 48	—	—	
Dvontz András és fia Miklós	1814 nov. 1	169 48	—	—	

(280) **Felszólítás a' kötelezvény mostani birtokosának igények behizonyitására véget.** (2, 3)
46717. Mosony vármegye Redl Fülöp táblabíró folyamodása következtében egy 1827dik évi december 16kán 1410 v. forintól 57 król kiadott, 's 1828dik évi martius 5kén betáblázott, a' mondott folyamodót kereselő, Staudl Ferencz és Staudl Katalin szenvedőleg illető, kifizetett 's elveszett kötelezvény mostani birtokosának igényei behizonyítására kitüzött f. é. october 7dik napjától számítandó egy évi 's egy napi határidő országzerzte olly hozzáadással kihirdettni kérvén; hogy ha az a' kijelent határnap alatt magát nem jelen p, a' kérdéses kötelezvény megemmisitetni fog; ennelfogvást ugyanez közhírré tétetik. Költ Karácson hó 23dikén 1844.

(467) **Hirdetés.** (2, 3)
A kolosvári főtanodában megüirt Politica-tudományi tanszék elnyerésére a' pesti kir. egyetem előtt tartandó csödek m. é. october 15dikére kitüzött 's kihirdettedik határnapja f. é. april 3dikára áttétetvén: ezen kitüzött újabb csödehatárnap honzerzte kihirdettedik.

(465) **Eladó gyógyszerár.** (2, 2)
Miskolczon a' középpiacz-utczán a' Visnyeféle csödtömögéhez tartozó gyógyszerár minden szerivel 's edényeivel együtt szabad kézhől eladó. Venni kívánók jelentsek magokat folyó évi martius 20kájig az alóirtnál. Költ Miskolczon, januarus hó 20dikén 1845.

Kun Lajos, tömeggondnok.
(470) **Óvás.** (1)
Török-kanizsai Szervuszky György értesitetvén, hogy egy, az ő családi nevet, és praedictumát bitorló egyén aláírása utánzásával koholt váltóval nevére és jószágára 50,000 forint kölcsönt keres, és e keresésben már több helyen, de eddig még hasztalanul, meg is fordult; — midőn tehát e' végett az illető törvényhatóságához folyamodni kénytelen, egyszermind ünnepélyesen figyelmeztet és int mindenkit arra: miszerint, a' ki őtet személyesen nem ismeri, mindenkép és egészen, — a' k pedig ismerőse az ő személyese jelenléte nélkül nevére is övének állított váltóra, vagy kötelezvényre, vagy akármifele iratra, még csak egy fillért is, kölcsönözni okadjék; különben megcsalása következményét magának ulajdonitsa.
Török-Kanizsán, januar 28kán 1845.

(457) **Házak-eladása.** (3, 3)
Néhai Varianti-Schwarz Teréz asszony e' honytával az illető örökösök, örökösödési tömegköhöz tartozó és sz. kir. Pest városában fekvő u. m. 1) belváros, régi posta-utca „arany kéz” című, 21. sz. alatti házat; szinte 2) Teréz külváros, körház-utca „két vadász” című 1410. sz. alatti fekvő házakat is kívánván szabad kézhől eladni, — annak határnapjal 1845dik évi februar 17dike tüzetik ki, melly napon delelőtti 10 órára sz. kir. Pest városi telekbírói hivatalba, a' tisztelt vevők hivatalosak. Pesten, februar 2kán 1845.